

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

GEOGRAFIA

ZSS – GIMNAZJUM W KOMARÓWCE PODLASKIEJ

Nauczyciel : Jolanta Mazur Mickiewicz

WSTĘP

Cele kształcenia geografii w gimnazjum na III etapie edukacyjnym zawarte w podstawie programowej (wymagania ogólne):

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

Uczeń dokonuje obserwacji i pomiarów w terenie; potrafi korzystać z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu gromadzenia, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.

II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.

Uczeń posługuje się podstawowym słownictwem geograficznym w toku opisywania oraz wyjaśniania zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym; identyfikuje związki i zależności w środowisku przyrodniczym, gospodarce i życiu społecznym w różnych skalach przestrzennych (lokalnej, regionalnej, krajowej, globalnej); rozumie wzajemne relacje przyroda-człowiek; wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne warunków środowiska przyrodniczego oraz działalności człowieka na Ziemi.

III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.

Uczeń wykorzystuje wiedzę i umiejętności geograficzne w celu lepszego rozumienia współczesnego świata i swojego w nim miejsca; stosuje wiadomości i umiejętności geograficzne w życiu codziennym, m.in. w racjonalnym wykorzystaniu zasobów środowiska.

IV. Kształtowanie postaw.

Uczeń rozwija w sobie: ciekawość świata poprzez zainteresowanie własnym regionem, Polską, Europą i światem; świadomość wartości i poczucie odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze i kulturowe własnego regionu i Polski; patriotyzm i poczucie tożsamości (lokalnej, regionalnej, narodowej) przy jednoczesnym poszanowaniu innych narodów i społeczności – ich systemów wartości i sposobów życia.

Wymagania szczegółowe zawarte są w podstawie programowej w treściach nauczania.

Powyższe cele oraz treści nauczania zawarte w podstawie programowej realizowane są w Szkole poprzez przyjęty **program nauczania geografii w gimnazjum „Bliżej geografii”**, autorzy programu: **Agnieszka Lechowicz, Maciej Lechowicz** oraz pomoce, z których korzysta uczeń:

1. Podręczniki wyd. WSiP:

Klasa I - „Bliżej geografii” cz. 1, A. Lechowicz, M. Lechowicz, P. Stankiewicz

Klasa II – „Bliżej geografii” cz. 2, A. Lechowicz, M. Lechowicz, P. Stankiewicz, E. Sulejczak

Klasa III – „Bliżej geografii” cz. 3, A. Lechowicz, M. Lechowicz, E. Sulejczak

2. Atlasy geograficzne do gimnazjum, wyd. WSiP (można korzystać także z innych atlasów)

3. Zeszyty ćwiczeń do każdej klasy

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii są zgodne z:

- Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania, promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych
- Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Samorządowych w Komarówce Podlaskiej
- Podstawą programową MEN
- Przyjętym w Szkole programem nauczania.

I. Ocenianie osiągnięć uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z geografii polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych z podstawy programowej i realizowanego w szkole, zgodnego z podstawą programową, programu nauczania.

2. Ocenianie ma na celu:

- informowanie ucznia o jego osiągnięciach i postępach edukacyjnych,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, problemach lub uzdolnieniach ucznia,
- pomoc nauczycielowi w organizacji pracy.

3. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć dotyczy:

- przyrostu wiadomości w zakresie:
 - wskazywania i opisywania: faktów, nazw geograficznych, terminów,
 - zrozumienia związków i zależności zachodzących w przestrzeni geograficznej;
- przyrostu umiejętności w zakresie:
 - samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji,
 - posługiwania się zdobytymi informacjami z różnych źródeł (np. interpretowanie danych statystycznych, czytanie mapy),
 - praktycznego stosowania informacji (np. orientacja na mapie),
 - twórczego rozwiązywania problemów,
 - prezentowania treści geograficznych (np. formułowanie notatki w zeszycie przedmiotowym, wykonanie rysunku, szkicu, diagramu);
- postaw
 - systematyczności pracy ucznia przez cały rok (przygotowanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji),
 - aktywności i inicjatywy,
 - rozwoju własnych zdolności i zainteresowań,
 - umiejętności współdziałania w grupie.

4. Ocenianie ucznia obejmuje:

- określanie wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii;
- ocenianie bieżące według skali przyjętej w Szkole;
- ustalanie rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii.

5. Ocena jest informacją, w jakim stopniu uczeń spełnił wymagania programowe postawione przez nauczyciela.

II. Zasady oceniania

1. Przedmiotowe zasady oceniania z geografii są zgodne z zasadami przyjętymi w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania. **Są to następujące zasady:**

- **zasada częstotliwości i rytmiczności** – uczeń oceniany jest na bieżąco i rytmicznie; ocena końcowa nie jest średnią ocen cząstkowych;
- **zasada jawności kryteriów** – uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) znają kryteria oceniania, zakres materiału z geografii w danej klasie oraz formy pracy podlegające ocenie;
- **zasada różnorodności oceniania** wynikająca ze specyfiki przedmiotu;
- **zasada różnicowania wymagań** – zadania stawiane uczniom mają zróżnicowany poziom trudności, dają możliwość uzyskania wszystkich ocen;
- **zasada otwartości** – Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii podlegają weryfikacji i modyfikacji, co wynika z konieczności dostosowania do zmian zachodzących w WSO będących wynikiem okresowej ewaluacji.

2. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

III. Sposoby informowania uczniów i rodziców

1. **Uczeń i rodzice (prawni opiekunowie) na początku roku szkolnego są informowani o:**

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii.

Uczeń jest informowany na pierwszej lekcji przedmiotu. Rodzice (prawni opiekunowie) podczas zebrania z rodzicami przez nauczyciela lub za pośrednictwem wychowawcy. Informacje, o których mowa znajdują się także na stronie internetowej szkoły.

2. **Uczeń i rodzice (prawni opiekunowie) w trakcie roku szkolnego są informowani o:**

- **O przewidywanej śródrocznej i rocznej ocenie niedostatecznej miesiąc** przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej Szkoły. Fakt powiadomienia ucznia jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym. Rodzice są informowani za pośrednictwem wychowawcy.
- **O przewidywanej ocenie śródrocznej i rocznej** uczeń jest powiadamiany **dwa tygodnie** przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej Szkoły. Fakt powiadomienia ucznia jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym.

IV. Tryb oceniania i skala ocen

1. **Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne stosuje się według przyjętej w szkole skali, tj.:**

- stopień celujący – 6 (cel)
- stopień bardzo dobry – 5 (bdb)
- stopień dobry – 4 (db)
- stopień dostateczny – 3 (dst)
- stopień dopuszczający – 2 (dop)
- stopień niedostateczny – 1 (ndst)

2. **Przy zapisywaniu ocen cząstkowych stosuje się plusy i minusy.**

3. **Oceny bieżące odnotowywane są w dzienniku lekcyjnym w formie cyfrowej, oceny klasyfikacyjne w formie słownej, w pełnym brzmieniu.**

V. Ocenianie śródroczne - formy oceniania, sposoby korygowania niepowodzeń ucznia z trudnościami oraz wzmacniania rozwoju i zainteresowań ucznia uzdolnionego

Formy pracy ucznia podlegające ocenianiu:

- prace pisemne:
 - sprawdzian, kartkówka, zaliczenie znajomości mapy,
- odpowiedź ustna,
- praca domowa,
- prace domowe dodatkowe,
- prowadzenie dokumentacji swojej pracy,
- praca i aktywność na lekcji,
- praca i aktywność poza lekcjami,
- praca w grupie

1. PRACE PISEMNE - sprawdzian

1.1. Sprawdzian jest obowiązkowy.

1.2. Zakres sprawdzianu obejmuje jeden dział. Może być także przeprowadzony sprawdzian podsumowujący pracę uczniów (roczny).

1.3. Sprawdzian trwa jedną godzinę, poprzedzony jest lekcją powtórzeniową.

1.4. Sprawdzian jest sprawdzony i omówiony w ciągu dwóch tygodni od jego przeprowadzenia.

1.5. Sprawdzian zapisywany jest w dzienniku z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i z zachowaniem warunku, że uczeń może mieć w tygodniu maksymalnie trzy sprawdziany i najwyżej jeden w ciągu dnia.

1.6. Termin sprawdzianu na życzenie uczniów może ulec zmianie, jednak wówczas nie stosują się zasady p.1.5.

1.7. Uczeń, który **opuścił sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych** pisze ten sprawdzian w najbliższym możliwym terminie, jednak nie później, niż dwa tygodnie od dnia powrotu do szkoły. Termin i czas wyznaczany jest tak, by nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów.

1.8. Jeżeli uczeń nie napisze sprawdzianu w uzgodnionym terminie, otrzymuje do dziennika oc. niedostateczną.

1.9. Jeżeli uzyskana przez ucznia ocena ze sprawdzianu nie satysfakcjonuje go - istnieje możliwość poprawy na zasadach i w terminie ustalonym przez nauczyciela.

1.10. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, **może ją poprawić** w ciągu dwóch tygodni (poprawa jest dobrowolna). W dzienniku lekcyjnym obok oceny niedostatecznej wpisuje się ocenę z poprawy. Termin i czas wyznaczany jest tak, by nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów. Poprawa może odbyć się także w formie ustnej jeżeli wymaga tego dostosowanie form pracy z uczniem wynikające z jego dysfunkcji.

Nauczyciel może nie zgodzić się na poprawę oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uczniowi, który w trakcie realizacji zagadnień objętych sprawdzianem nie dołożył własnych starań, aby uzyskać z tego sprawdzianu ocenę pozytywną (wykazywał lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych w zakresie przedmiotu, nie przygotowywał się do lekcji, nie odrabiał prac domowych, nie zgłaszał problemów z rozumieniem realizowanych zagadnień, celowo nie uczęszczał na zajęcia pozalekcyjne, na których mógł uzyskać pomoc w wyrównaniu braków, ma nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach geografii).

1.11. W przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 25% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć takiemu uczniowi pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie jego nieobecności.

2. PRACE PISEMNE - kartkówka

- 2.1. Kartkówka obejmuje zakres wiedzy dotyczący trzech ostatnio realizowanych tematów (pisemna forma odpowiedzi).
- 2.2. Może być zapowiedziana lub nie.
- 2.3. Kartkówka jest sprawdzona i posumowana (uczeń ma do niej wgląd) w miarę możliwości na następnej lekcji, najpóźniej w ciągu tygodnia od jej przeprowadzenia.
- 2.4. Kartkówki dotyczących sprawdzenia wiedzy z trzech ostatnich tematów nie poprawia się pisemnie.
- 2.5. Uczeń może poprawić kartkówkę (jeden raz w półroczu) w formie odpowiedzi ustnej na następnej lekcji lub w czasie pozalekcyjnym, jeśli czas na lekcji na to nie pozwala.

3. PRACE PISEMNE – zaliczenie znajomości mapy, konturówki

Na poziomie każdej klasy gimnazjum obowiązuje zakres wiedzy dotyczący znajomości mapy, z którego uczeń jest rozliczany w formie pisemnej lub ustnej.

- 3.1. Zaliczenie znajomości mapy w formie konturówek jest zapowiadane z wyprzedzeniem, tak aby uczeń miał czas na przygotowanie. Dodatkowo uczeń otrzymuje pomoc od nauczyciela, którymi są wytyczne do opanowania i mapy konturowe do ćwiczeń w domu (może w tym zakresie wykorzystywać także mapki w zeszytach ćwiczeń).
- 3.2. Zaliczenie znajomości mapy jest obowiązkowe. Uczeń nieobecny lub uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną zalicza określony zakres materiału w czasie uzgodnionym z nauczycielem w sposób nie zakłócający pracy innym uczniom.

UWAGA. Nauczyciel ma prawo przerwać uczniowie jakąkolwiek formę pisemną (kartkówka, sprawdzian, konturówka), jeżeli stwierdzi na podstawie jego zachowania niesamodzielność pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie itp. lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu, np. sygnałem telefonu komórkowego. Stwierdzenie niesamodzielnej pracy lub zakłócanie przebiegu jest podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej, której nie można poprawić

4. OCENIANIE, PRZECHOWYWANIE I UDOSTĘPNIANIE PRAC PISEMNYCH

4.1. Progi procentowe ocen z prac pisemnych

0% - 29% - niedostateczny

30% - 49% - dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 99% - bardzo dobry

100% + zadania dodatkowe – celujący

4.2. Sprawdzone i ocenione prace pisemne, tj. sprawdziany i kartkówki uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu. Nie są one udostępniane uczniom i rodzicom do domu. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę uzasadnia ją.

4.3. Dokumentację dotyczącą oceniania osiągnięć i postępów w nauce, w tym z prac pisemnych nauczyciel przedstawia uczniowi na bieżąco (na lekcji lub przerwie), zaś rodzicom (prawnym opiekunom) – w trakcie zebrań z rodzicami lub podczas indywidualnych konsultacji. Dokumentacji tej nie można kserować, fotografować i wносить poza obręb szkoły.

4.4. Dokumentację z prac pisemnych przechowuje się do końca danego roku szkolnego.

5. INNE FORMY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

5.1. Odpowiedź ustna

- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje ucznia znajomość trzech ostatnich tematów
- odpowiedzi ustne obejmują także znajomość mapy w zakresie dotyczącym danego zagadnienia,
- odpowiedź może być połączona z umiejętnością posługiwania się przyrządami, schematami i innymi pomocami,
- oceniany jest poziom merytoryczny, poprawność stosowania nazw i terminów geograficznych, wyjaśnianie zjawisk i procesów, kultura wypowiedzi.

5.2. Praca domowa

obowiązkowa

- przy ocenianiu brana jest pod uwagę staranność, rzeczowość, rzetelność, estetyka
- za poprawnie wykonaną pracę domową uczeń otrzymuje ocenę w skali 2-5
- brak pracy domowej – uczeń otrzymuje uwagę w zeszytce uwag i związane z tym punkty karne zgodne z punktowym systemem oceniania Szkoły oraz polecenie nadrobienia i okazania jej nauczycielowi na następnej lekcji*

** jeżeli uczeń często uchyla się od obowiązku odrabiania pracy domowej, wpływa to na obniżenie jego semestralnej lub rocznej oceny z geografii gdyż zaniedbania na polu pracy własnej ucznia przyczyniają się do pogłębiania braków w wiadomościach i umiejętnościach przedmiotowych*

dotatkowa (dla chętnych)

- przedmiotem pracy dla chętnych są zagadnienia wykraczające poza program lub wiążące się z zagadnieniem programowym aktualnie omawianym,
- praca dodatkowa może obejmować wykonanie opracowania w formie: zestawienia wyników (np. obserwacji), schematów, plansz, wykresów, referatów, plakatów, albumów, folderów itp. albo przygotowanie i poprowadzenie części lekcji (inscenizacje, wystawa)
- w przypadku wykonywania pracy dodatkowej wymaga się od ucznia właściwego prezentowania wyników pracy, korzystania z różnych źródeł informacji a przede wszystkim **samodzielnego sporządzania notatek w oparciu o różnorodne materiały** (ocenie nie podlegają prace, które są jedynie kopiami tekstów z różnych źródeł, w tym internetowych),
- przy ocenianiu prac dodatkowych uwzględnia się kryteria: zrozumienie tematu (znalezienie i wybór źródeł informacji), zakres wiedzy przedmiotowej (dobór materiału rzeczowego), sposób prezentacji (umiejętność posługiwania się wiedzą i pojęciami), konstrukcja pracy i jej forma graficzna (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, wykaz literatury),
- za poprawnie wykonaną pracę dla chętnych wymagającą większego nakładu pracy uczeń otrzymuje ocenę (4-6),
- za poprawnie wykonaną pracę nie wymagającą dużego nakładu pracy uczeń otrzymuje „+” (za pięć „+” – ocena celująca, za cztery „+” – ocena bardzo dobra),
- systematyczne i właściwe przygotowywanie przez ucznia dodatkowych prac domowych wpływa na podniesienie jego oceny semestralnej lub rocznej z geografii.

5.3. Prowadzenie dokumentacji swojej pracy (zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń)

- zeszyt przedmiotowy uczeń może prowadzić jeden przez trzy lata nauki w gimnazjum (polecane) lub w każdym roku szkolnym oddzielnie,
- przy sprawdzaniu zeszytu przedmiotowego uwzględnia się systematyczność, czytelność i estetykę oraz poprawność zapisów, wykonania map itd.,
- zeszyt ćwiczeń służy głównie do samodzielnej pracy ucznia – pomaga w utrwalaniu wiadomości, ćwiczeniach przed sprawdzianem oraz ćwiczy znajomość mapy,
- sprawdzając poprawność wykonania zadań w zeszyt ćwiczeń uczeń proszony jest o wyjaśnienie wybranej odpowiedzi w celu sprawdzenia samodzielności jego wykonania oraz eliminowania mechanicznego spisywania poprawnych odpowiedzi (z lat ubiegłych lub od innych uczniów klasy).

5.4. Aktywność na lekcji

- przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie przykładów ćwiczeniowych, aktywną pracę w grupach,
- aktywność na lekcji nagradzana jest plusem („+”) lub ustną pochwałą, za cztery zgromadzone znaki plus („+”) otrzymuje ocenę bardzo dobry,
- systematyczna aktywność ucznia podczas lekcji wpływa na podniesienie jego oceny semestralnej lub rocznej z geografii.

5.5. Praca i aktywność poza lekcjami (konkursy, działania w środowisku)

- udział w konkursach przedmiotowych ocenia się w sposób szczególny, ponieważ konkurs obejmuje znacznie większy zakres wiadomości i umiejętności,
- szczególne osiągnięcia ucznia w tym zakresie oceniane są celująco,
- szczegółowe zasady nagradzania za osiągnięcia w szkolnych konkursach geograficznych lub za inne działania (projekty, akcje itp.) uwzględniają ich regulaminy.

5.6. Praca w grupie

- Według ustalonych kryteriów dla danej pracy (oceny mogą być cyfrowe w skali 5-4, lub nagradzane plusem)

KRYTERIA OCENIANIA – warunki, które w większości musi spełnić uczeń, aby otrzymać określoną ocenę

celujący	otrzymuje uczeń, który: <ul style="list-style-type: none">- posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przyjęty przez nauczyciela w danej klasie,- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela,- uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia,
bardzo dobry	otrzymuje uczeń, który: <ul style="list-style-type: none">- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określany programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,

	- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
dobry	otrzymuje uczeń, który: - nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej, - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,
dostateczny	otrzymuje uczeń, który: - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej - rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.
dopuszczający	otrzymuje uczeń, który: - ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych), - rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności.
niedostateczny	otrzymuje uczeń, który: - nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej danego przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych) oraz nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności

WAGA POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI UCZNI

1. Ocena śródroczna i roczna jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największą wagę mają oceny ze sprawdzianów, następnie z kartkówek i odpowiedzi ustnych (w tym także dotyczących znajomości mapy). Oceny z prac domowych oraz innych form pracy ucznia podlegających ocenianiu pełnią rolę wspomagającą.
2. Przy ustalaniu oceny rocznej uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.

TRYB I WARUNKI UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNA OCENA Z ZAJEĆ EDUKACYJNYCH

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela, zgodnie z terminami ujętymi w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
2. Na koniec pierwszego semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów poprawkowych. Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę oceny śródrocznej.
3. **Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z geografii.** Tryb i warunki ubiegania się są następujące:
 - Uczeń nie może ubiegać się o podwyższenie oceny na ocenę celującą.

- W przypadku pozostałych ocen uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień.
- Ubiegać się o podwyższenie oceny można tylko wówczas, jeżeli co najmniej połowa uzyskanych ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się uczeń ubiega lub od niej wyższa.
- Inne warunki, które muszą być spełnione, aby można było ubiegać się o wyższą ocenę roczną to:
 - frekwencja na zajęciach z geografii nie niższa, niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
 - usprawiedliwione wszystkie nieobecności ucznia,
 - przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzających ustnych i pisemnych,
 - uzyskanie z wszystkich form sprawdzających ustnych i pisemnych ocen pozytywnych czyli wyższych od niedostatecznej
 - skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym konsultacji indywidualnych.
- Poprawa odbywa się poprzez napisanie sprawdzianu skonstruowanego według wymagań na daną ocenę. Poprawa może odbyć się także w formie ustnej jeżeli wymaga tego dostosowanie form pracy z uczniem wynikające z jego dysfunkcji.

KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA ORAZ TRYB ODWOŁAWCZY OD USTALONEJ OCENY

1. **O przewidywanej śródrocznej i rocznej ocenie niedostatecznej** uczeń i jego rodzic (prawny opiekun) są powiadamiani **miesiąc** przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej Szkoły.
2. **O przewidywanej ocenie śródrocznej i rocznej** uczeń jest powiadamiany **dwa tygodnie** przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej Szkoły.
3. **Uczeń, który otrzymał śródroczną niedostateczną ocenę klasyfikacyjną ma obowiązek poprawy** oceny na zasadach i w terminach uzgodnionych z uczniem i jego rodzicem. Poprawa odbywa się w czasie pozalekcyjnym.
4. **Niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna z przedmiotu może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.** Warunki przeprowadzania takiego egzaminu zawarte są w WSO.
5. Uczeń, który **opuścił z przyczyn usprawiedliwionych więcej niż 50 % zajęć przewidzianych** w szkolnym planie nauczania może być nieklasyfikowany z przedmiotu, gdyż wówczas brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej. Dla takiego ucznia przeprowadza się **egzamin klasyfikacyjny** zgodnie z procedurami zawartymi w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.
6. **Pozytywna roczna ocena klasyfikacyjna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego** i tylko wówczas, jeżeli została ona wystawiona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącego trybu ustalania tej oceny.

VI. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - organizacja pracy i ocenianie

Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych.

1. Obszary dostosowania w pracy z uczniami obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego (zasady, metody, formy, środki dydaktyczne),
- zewnętrzną organizację nauczania (np. miejsce usadzenia ucznia)
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania)

2. Ogólne zasady, których przestrzega się w zakresie dostosowania wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

- **dostosowanie dotyczy głównie form i metod** pracy z uczniem,
- **nie schodzi się poniżej podstawy programowej** (zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego).
- **nie pomija się haseł programowych** lecz ewentualnie realizuje się je na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych,
- **nie obniża się wymagań wobec uczniów z normą intelektualną.**

3. Dostosowanie wymagań na lekcjach geografii.

Dysgrafia	- dostosowanie wymagań dotyczy <u>formy sprawdzania wiedzy</u>, a nie treści - dostosowanie sposobu sprawdzania pracy (uczeń czyta nauczycielowi, to co napisał, jeśli tekst jest nieczytelny lub nauczyciel odpytuje z danego zagadnienia ustnie) - może pisać drukowanymi literami lub na komputerze (prace obszerne), - nie jest oceniana estetyka pisma (zeszyty, z. ćw.)
Dysortografia	- dostosowanie wymagań dotyczy głównie <u>formy sprawdzania i oceniania wiedzy</u> - prace pisemne oceniane są pod kątem merytorycznym, błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę
Dysleksja	dostosowanie wymagań dotyczy <u>formy sprawdzania wiedzy</u>, nie treści, <u>łagodniejsze kryteria oceniania</u> - zaliczenie mapy – głównie ustnie, uwzględnianie problemu z orientacją przestrzenną, zapamiętaniem kierunków geograficznych (nie obniża się oceny za błędne określenie strony świata, przy prawidłowym wskazaniu położenia obiektu geograficznego na mapie) - odpowiedzi ustne – częściej poprzez odpytywanie indywidualnie, - pojęcia i definicje uczeń może wyjaśnić własnymi słowami (trudności w zapamiętaniu nazw geograficznych) - w ocenie uwzględnia się poprawność toku rozumowania, nie tylko wynik końcowy, - inne rozplanowanie sprawdzianu i rodzaje zadań
Dyskalkulia	- dostosowanie wymagań dotyczy głównie <u>formy sprawdzania wiedzy</u> <u>w zadaniach obliczeniowych:</u> - więcej czasu na rozwiązanie zadania, - może korzystać z kalkulatora - ocenia się tok rozumowania, nie wynik, - wspomagać przy odpowiedziach z mapy,

<p>Uczniowie z inteligencją niższą niż przeciętna</p>	<p>dostosowanie form i treści wymagań (obniżone są kryteria, nie schodzi się poniżej podstawy programowej)</p> <p><u>Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pytania proste, konkretne, unikanie problemowych - unikanie pojęć trudnych, abstrakcyjnych (odwołanie do konkretnych przykładów), - większa ilość czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie - mniejsza ilość prac domowych, - inne rozplanowanie sprawdzianu i rodzaje zadań
--	--

<p>Uczeń z zespołem Aspergera</p>	<p>dostosowanie warunków edukacyjnych oraz warunków zewnętrznych w celu osiągnięcia celów kształcenia i wychowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie liczby bodźców dźwiękowych, - udostępnienie szerszego pola widzenia (usadzenie w pobliżu nauczyciela), - informowanie wcześniej w przypadku zmiany warunków nauczania (wycieczka, zaj. terenowe), podkreślanie oczekiwanych zasad zachowania, - włączanie do prac grupowych (umiejętności społeczne), - ustalenie sygnałów, które pomogą zauważyć, kiedy uczeń czegoś nie rozumie, - konkretne, jasne i zrozumiałe polecenia do zadań i zasady zachowania, - prace pisemne może poprawiać ustnie,
--	---

<p>uczniowie wybitnie zdolni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie w metodach pracy odmienności zainteresowań i potrzeb ucznia - stawianie bogatszych celów kształcenia, mających poszerzyć wiedzę i umiejętności ucznia, np. dodatkowych zadań z treści wykraczających poza podstawę programową - umożliwianie udziału w olimpiadach i konkursach geograficznych oraz w kołach zainteresowań o tematyce geograficznej lub przyrodniczej
---	---

SPOSOBY KORYGOWANIA NIEPOWODZEŃ ORAZ WSKAZYWANIA KIERUNKU DALSZEGO ROZWOJU UCZNIĄ

Uczeń z trudnościami

1. Wskazanie sposobów uzupełnienia wiadomości oraz ich zakres w trakcie podsumowania pracy pisemnej (sprawdziany, kartkówki).
2. Indywidualna pomoc uczniowi w nadrobieniu zaległości (lekcje, na których uczeń był nieobecny) dodatkowe wyjaśnianie zagadnień sprawiających trudności, ćwiczenia usprawniające opanowanie umiejętności odbywa się w czasie pozalekcyjnym w określone dni tygodnia. Uczniowie są informowani przez nauczyciela o czasie i miejscu, w którym taką pomoc można uzyskać.
3. Uwzględnianie w pracy z uczniem jego specjalnych potrzeb edukacyjnych, dostosowanie wymagań oraz warunków oceniania.
4. Rozmowy z rodzicami podczas wyznaczonych w kalendarzu szkoły zebrań konsultacyjnych.
5. Współpraca z wychowawcą ucznia.

Uczeń uzdolniony

1. Zachęcanie do udziału w organizowanych przez nauczyciela geografii konkursach szkolnych.
2. Zachęcanie ucznia do udziału w konkursach pozaszkolnych. Pomoc uczniowi w przygotowaniu się do nich. Podtrzymywanie zapału i zaciekawienia przedmiotem.
3. Oferowanie zadań dodatkowych na sprawdzianach.
4. Stwarzanie możliwości rozwijania zainteresowań oraz pobudzania ciekawości otaczającym światem poprzez zadania dodatkowe dotyczące realizowanych treści nauczania, także w zakresie wykraczającym poza program nauczania.
5. Stwarzanie możliwości indywidualnej pracy z uczniem w czasie pozalekcyjnym.
6. Współpraca z rodzicami i wychowawcą.

VII. Prawa i obowiązki ucznia:

Na lekcji geografii uczeń ma prawo:

1. Być nieocenianym po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole w pierwszym dniu powrotu do szkoły. W takim przypadku ocena może być wpisana do dziennika tylko za zgodą ucznia.
2. Zgłosić nieprzygotowanie do zajęć na następujących zasadach: przy jednej godzinie przedmiotu w tygodniu - jeden raz w semestrze; przy dwóch godzinach – dwa razy w semestrze. Nieprzygotowaniem jest zarówno brak pracy domowej, jak i niezajomość materiału nauczania z trzech ostatnich lekcji. Każde kolejne zgłoszenie nieprzygotowania wykraczające poza wyznaczony limit jest odnotowywane przez nauczyciela do wiadomości rodziców w klasowym dzienniczku uwag. Nieprzygotowanie może być zgłoszone przed rozpoczęciem lekcji bezpośrednio po wejściu ucznia do sali lekcyjnej. Zgłoszenie nieprzygotowania zwalnia z odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki, pracy domowej. Nieprzygotowania nie można zgłosić w przypadku zapowiedzianej kartkówki lub innej zapowiedzianej na dany dzień formy sprawdzania wiadomości i umiejętności.
3. Zgłosić, że nie rozumie omawianych zagadnień lub ćwiczonych umiejętności. Nauczyciel udziela wówczas uczniowi pomocy na zasadach uzgodnionych z nim indywidualnie.
4. Poprawić ocenę ze sprawdzianu z zastrzeżeniem zawartym w rozdziale V, punkt 1, podpunkt 1.9. i 1.10.
5. Do dostosowania wymagań edukacyjnych i oceniania do jego indywidualnych możliwości związanych z występującymi dysfunkcjami (rozdział VI).

6. Korzystać na lekcji ze szkolnego atlasu geograficznego* na zasadach ustalonych z zespołem uczniów danej klasy (dany uczeń korzysta z tego samego atlasu przez cały rok szkolny).

* Atlasy są udostępniane uczniom w szkole. W przypadku stwierdzenia, że uczeń niszczy atlas, który jest mu udostępniany w szkole traci on prawo do korzystania z niego i jest obowiązany przynieść na lekcje atlas własny.

Na lekcji geografii uczeń ma obowiązek:

1. Posiadać niezbędne pomoce na lekcji, tj.: zeszyt, zeszyt ćwiczeń i podręcznik.
2. Uważać i wykonywać polecenia dotyczące realizowanych w trakcie lekcji zagadnień oraz dotrzymywać terminów wyznaczonych zadań.
3. Pracować systematycznie: przygotowywać się do lekcji, odrabiać prace domowe, zgłaszać na bieżąco nauczycielowi kłopoty z rozumieniem omawianych zagadnień i z jego pomocą pokonywać trudności.
4. Uzupełniać zaległości w przypadku nieobecności w szkole.
5. Znać zasady pracy obowiązujące na lekcjach geografii.
6. Szanować pomoce szkolne, z których korzysta podczas lekcji (atlas, globus, mapa ścienna, plansze i inne).

EWALUACJA DOKUMENTU PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

1. Pod koniec roku szkolnego dokonywana jest wspólnie z uczniami analiza funkcjonowania PZO na lekcjach geografii.
2. Ewaluacja przeprowadzana jest ponadto po każdorazowych zmianach w Statucie Szkoły w zakresie WSO.
3. Ewaluacja wynika także z konieczności dostosowania form i metod pracy oraz zasad oceniania, które zmieniają się w każdym roku szkolnym dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
4. Zmiany w PZO obowiązują od następnego roku szkolnego.

Załączniki do PZO:

- zał. nr 1 wymagania programowe kl. I
- zał. nr 2 wymagania programowe kl. II
- zał. nr 3 wymagania programowe kl. III